

Kondycja sektora MŚP w Polsce – najnowszy raport PARP

Najnowsza edycja raportu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) pokazuje kompleksowy obraz sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce – rosnącego liczebnie, silnego na rynku pracy, ale mierzącego się z wyzwaniami w obszarze innowacyjności.

30 lat monitorowania polskiej przedsiębiorczości

Jednym z kluczowych projektów realizowanych przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości od niemal 30 lat jest „Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce” – publikacja zaliczana do podstawowych źródeł informacji o kondycji polskich firm.

Raport opiera się na najbardziej aktualnych danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), zarówno ogólnodostępnych, jak i pozyskiwanych specjalnie na potrzeby opracowania.

– Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce to nie tylko zestaw danych – to kompleksowy obraz zmian zachodzących w gospodarce, który pozwala właściwie ocenić kierunki rozwoju polskiej przedsiębiorczości i stojące przed nią wyzwania. Wnioski płynące z danych są dla nas niezwykle ważne, ponieważ stanowią podstawę do projektowania i dostosowywania działań wspierających przedsiębiorców w Polsce – od instrumentów finansowych po wsparcie rozwoju kompetencji i innowacji – podkreśla **Krzysztof Gulda, Prezes PARP.**

Polska gospodarka opiera się na MŚP

W 2024 r. w Polsce działało 2,37 mln aktywnych przedsiębiorstw niefinansowych. Oznacza to wzrost o 2,9% rok do roku oraz o 28,9% w ujęciu dekady (2014–2024).

Sektor MŚP stanowi 99,8% wszystkich firm w kraju. Największą grupę tworzą mikroprzedsiębiorstwa (97,2%; 2,3 mln), następnie firmy małe (2,0%), średnie (0,6%) oraz duże (0,2%).

Najwięcej firm z sektora MŚP działa w usługach (58,5%). Blisko co szósta firma działa w handlu (17,9%), a mniej więcej co siódma w budownictwie (14,9%). Niemal co jedenaste przedsiębiorstwo z sektora MŚP (8,7%) prowadzi działalność w przemyśle.

Dynamika rynku: więcej firm, ale i większa rotacja

Według stanu na koniec 2025 r. do rejestru REGON wpisanych zostało 367 tys. nowych podmiotów, o 2,9% mniej niż rok wcześniej, wykreślono natomiast blisko 225 tys., o 2,3% więcej niż w 2024 r.

W 2024 r. w Polsce powstało i rozpoczęło działalność 281 846 przedsiębiorstw. Do 2025 r. na rynku pozostało aktywnych 192 714 z nich, czyli pierwszy rok działalności przetrwało blisko siedem na dziesięć nowo powstałych firm (wskaźnik przeżycia wyniósł 68,4%).

Najwyższą przeżywalnością wśród firm powstałych w 2020 r. i działających nadal w roku 2025 charakteryzują się sekcje: pozostała działalność usługowa (99,5%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (98,6%), obsługa rynku nieruchomości (97,1%) oraz edukacja (97,0).

Natomiast najniższą – kultura, rozrywka i rekreacja (66,8%) oraz zakwaterowanie i gastronomia (80,9%).

Rynek pracy: rośnie liczba pracujących

W 2024 r. liczba pracujących w sektorze przedsiębiorstw wzrosła o ponad 42 tys. r/r, a przeciętne zatrudnienie spadło o ok. 7,7 tys. Liczba pracujących to 10,3 mln, a przeciętne zatrudnienie 7,1 mln.

Kluczową rolę na rynku pracy odgrywają mikroprzedsiębiorstwa generujące 42,6% miejsc pracy w sektorze przedsiębiorstw, co odpowiada blisko 4,4 mln pracujących. Zdecydowaną większość mikrofirm stanowią podmioty jednoosobowe (77,5%), a przeciętna liczba zatrudnionych w tej grupie wynosi ok. 1,5 mln osób.

Obserwuje się rosnący trend liczby aktywnych mikroprzedsiębiorstw. W latach 2014–2024 ich liczba wzrosła o 30,8%.

Mapa przedsiębiorczości w Polsce

W latach 2008–2024 Mazowsze było niekwestionowanym liderem rankingu przedsiębiorczości. W 2024 r. zajęło pierwsze miejsce w 19 z 27 analizowanych kategorii.

Wartość syntetycznego wskaźnika przedsiębiorczości dla województwa mazowieckiego wyniosła 86,0 i była nieco wyższa niż rok wcześniej (85,5). Drugie miejsce w rankingu zajęło województwo pomorskie (78,1), trzecie – wielkopolskie (71,2).

Najgorzej wypadło województwo warmińsko-mazurskie (14,5). Na przedostatnim miejscu znalazło się podkarpackie (24,6), za województwem lubelskim (29,3).

Innowacyjność: spadek aktywności, zmiana struktury inwestycji

Według najnowszych danych Głównego Urzędu Statystycznego, działalność innowacyjną w latach 2022–2024 prowadziło 29,7% przedsiębiorstw o liczbie pracujących 10 osób i więcej należących do sektorów przemysłu i usług. Wynik ten jest niższy o 2,5 p.p. w porównaniu z poprzednim okresem (2020–2022).

Odnotowano spadek nakładów na działalność innowacyjną o 7% w 2024 r. względem 2022 r. w przedsiębiorstwach przemysłowych oraz wzrost o 12% w usługowych. Kluczowym elementem innowacyjności pozostaje działalność badawczo-rozwojowa.

B+R: rosnąca rola usług

Wśród przedsiębiorstw przemysłowych nakłady na działalność B+R ponosiło 13,1% podmiotów. Zdecydowanie częściej firmy prowadzą wewnętrzną działalność B+R, opierając się na wiedzy własnych pracowników.

Wartościowo nakłady na B+R przedsiębiorstw przemysłowych (12,7 mld zł) są niższe niż w sektorze usługowym (21,1 mld zł), choć odsetek firm usługowych prowadzących B+R jest znacznie mniejszy – 7,4%.

Oznacza to, że choć firmy usługowe rzadziej prowadzą B+R, inwestują w nie więcej. Nakłady na B+R w usługach wzrosły o 30% względem 2022 r., przy stabilnym poziomie w przemyśle.

Środki własne przedsiębiorstw pozostają głównym źródłem finansowania innowacji – w 2024 r. stanowiły 82% nakładów poniesionych na ten cel w przemyśle (o 6 p.p. więcej niż w 2022 r.) oraz 93% – w usługach (o 4 p.p. więcej).

Najnowszy raport PARP pokazuje, że sektor MŚP pozostaje stabilnym fundamentem polskiej gospodarki – rosnącym liczebnie i silnym na rynku pracy, ale jednocześnie stojącym przed wyzwaniem związanymi z innowacyjnością i trwałością działalności.

Raport dostępny jest [na stronie www PARP](#).